

MINDSZENTI LAP

Megjelen
minden vasárnap.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS IRODALMI HETILAP.

Kéziratok
nem adatnak vissza

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre . . . 4 korona | Negyed évre . . 1 korona
Fél évre 2 korona | Egyes példány ára 8 fillér.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
OLOSZKAI HORVÁTH ANTAL

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt árszabás szerint közöl.
Nyilttér garmond soronként 60 fillér.

A feltámadás ünnepe.

Immár teljes tavaszi pompájában ragyog a felséges természet, életfakasztó sugarakat lövel a nap öreg földünkre és ebben a csodás, bűvös évszakban beköszönt egyuttal a tavasz egyik legszebb és a kereszténység egyik legmagasztosabb ünnepe, a Megváltó feltámadásának ünnepe: szent husvét.

Feltámadt az Ur Fia! — hangzik egyetlen szózatként az egész keresztény világban. És az ünnepi menetben, a templomokban hirdetik egyuttal a nagy, az általános feltámadást. Feltámadunk mindannyian!

A feltámadás ünnepe, a Husvét, mély és bölcs szimbolumot rejt magában. Tavasszal, a természet nagy ébredése idejében zajlik le a szent ünnep és annak minden momentuma önbizalmat, kitartást, megnyugvást visz az elcsüggedt lelkékbe. Az Ur Fia feltámadt e napon, teljes glóriájával ragyog minden keresztény hívője előtt és úgy hirdeti nekik: „Feltámadunk!” Az ébredő természettel együtt mi is ébredjünk, szeressük az életet, dolgozzunk és ne csüggedjünk. Van miért dolgozni, van miért élni: feltámadunk! Ezeket a szeretetteljes igazságokat célozza a Husvét. És ünnepi díszítést ölt magára az egész keresztény világ és áhitattal a lelkében, át is érzi ezeket az örök tanításokat mindenki.

Husvét ünnepe bizalmat merít a nemzet is jövője iránt. Deák Ferenc híres husvéti cikke is bizalomra, kitartásra buzdította annak idején az elcsüggedt nemzetet. Ma sincsenek valami rózsás állapotok hazánkban. Politikai viszályok dülnek a Kárpátoktól az Adriáig és azok miatt nem érvényesül semmiféle, az ország jóvoltát elősegítő munka.

Hogy minő politikának kellene érvényesülni, hogy ez vagy amaz-e a nemzet igazi és hivatott vezére, nem tartozik husvéti cikkünk keretébe. Az ország azonban rend és béke után áhítozik, az ipar, kereskedelem és gazdaság alig várja azoknak a politikai bilincseknek lehullását, amelyek immár réges-régen összezoritják testét és most, Husvét ünnepe, bizonyára minden igazi, hazáját szerető magyar ember lelkében ott lángol az az óhaj: vajha a nemzet is feltámadna régi tespedéséből, vajha boldogabb, derüesebb tavasz következne már hazánkra, mint az eddigiek voltak.

Amikor tehát ünnepeljük a feltámadás ünnepe, gondoljunk erre a megsanyarogatott országunkra is. Azok, akik az ország sorsát intézik, vagy hivatva vannak intézni, Husvét ünnepe gondoljanak arra, hogy végre a nemzetet is a feltámadás felé vigyék. Induljon meg a munka és virágozzék mindaz az országban, amely az áldatlan politikai viszályok miatt teljes hervadásnak indult. Nyerjenek orvos-

lást az általános bajok minél hamarabb, hogy a pusztulásból is mihamarabb kilábalhassunk.

Ez ünnepi napon így gondolkoznak mindazok, kik a nemzet sorsát intézik, mert csak így lesz teljes és megünneplésre méltó a feltámadás ünnepe!

— Uj rend a tanítók kinevezésénél.

A közoktatásügyi minisztérium felette érdekes rendeletet küldött a tanfelügyelőségekhez az állami elemi iskolák tanítói és tanítónői állásainak betöltése tárgyában. A rendeletnek az a célja, hogy az állami népiskoláknál megüresedő tanítói és tanítónői állásokra, minden illektelen befolyás kizárásával, mindenkor a legérdemesebb tanerők alkalmaztassanak és vége szakadjon annak, hogy a pályázók protektorikával vagy maguk tömegesen felkeressék a minisztériumot, kinevezést, vagy áthelyezést óhajtván. Evégből a közoktatásügyi miniszter utasítsa a tanfelügyelőket, hogy a működésben levő állami elemi iskoláknál már rendszeresített s a tanév elején megüresedő állásokra vonatkozó összefoglaló kimutatást minden évben május 15-ig terjesszék fel. Az évközben megüresedő állásokra nézve pedig azonnal küldjék be jelentésüket, mert amíg a tanév elején és végén betöltendő összes tanítói és tanítónői állásokra nézve egyszerre hirdet pályázatot a minisztérium, e községekben tanév közben is pályázatot szándékozik hirdetni a miniszter oly célból, hogy hosszabb szolgálattal bíró és főképp középiskolába járó gyerekekkel megáldott érdemes tanerőknek

A Mindszenti Takarékpénztár ajánlja ügyfeleinek és a n. é. közönségnek

■ mérsékelt kamatláb mellett nyújtott váltó-, kötvény-, ■

13

jelzálog- és hosszú lejáratu törlesztéses kölcsöneit

Betáblázásoknál adós semmiféle bélyegilletéket vagy más költséget nem fizet. Az igazgatóság.

TÁRCA.

Magyar zarándokok kara.

Keletről jöttünk. Jégen és árkon
Keresztül törtünk. Tízezer gáton
Által jövének.
Nem nyugszik vérünk, tova visz utunk,
Bolygás a részünk. Hová is jutunk?
Mi int felénk?

Keletről jöttünk. A cél még messze,
Tova visz vérünk. Reggel és este
Ez az imánk:
„Adj Uram nyugtot, adj Uram békét,
Dalaink neved fényét dicsérik,
Vedd le igánk! . . .”

Messze a cél még, zsidbad a vérünk;
Ók, kik elérték, rokonaink nekünk,
Adnak hazát . . .
Keletről jöttünk . . . Haj ez a végzet:
Hogyha elértünk, új vágy úz, éget . . .
Előre hát!

Gyulay István

Kislány monológja.

Írta: Kinos István.

Azon töprengök, vajjon érdemes volt-e nekem egyáltalán születnem? Tulajdon édesapám mondja legalább, hogy nem volt érdemes. Akkor követtem el a legnagyobb ostobaságot, mikor megszülettem.

A papa nagyon komoly ember. Senkivel sem szokott tréfálni. Velem pedig, a leányával épen legkevésbé. Amit ő mond, az megvan mondva s azt én fájó szívvel bár, de utolsó betűig elhiszem.

Az emberek híresztelik, papa nagyon szereti a bort. Ostobaságot sokat hord össze. — Csak-hogy az emberek rosszakaratuak, hazugok, hamisak. Papának rossz hírét költik, ahol tehetik. Én nem hiszek nekik. Kicsi leány vagyok, most járom a negyedik elemi, azt azonban belátom, hogy papának igaza van, mikor haragszik rám. Én fölösleges vagyok a világon, nekem nem kellett volna születnem.

Egyszer papa szépen elmagyarázta nekem az egész dolgot. Elmondom, ahogy tőle hallottam.

— Mire valók is a leányok a világon? — kérdezte tőlem papa egyizben, mikor a korcsmából hazajött.

Én félénken huztam magamat a szoba sarkába. Mert hát én igazán nem tudtam, mire valók vagyunk mi, lányok a világon.

— Nem tudtál te fiunak születni? — rontott nekem erős haraggal.

Én persze akkor sem értettem, hogyan kell egy leánynak, fiunak születnie.

— Mert hát most mit kezdjek veled? — tudakolta tőlem a papa. A negyediket kijárod. Zárdába nem adhatlak, ahhoz kevés a pénzem. Itthon utjában vagy mindenkinek, érteni nem értesz semmihez. Az emberek legfölsőbb ideoda taszigálnak a világon.

Összehuztam magamat, mint máskor szoktam, mikor a papa taszigált rajtam. Nem akarok pápáról semmi rosszat elmondani. Az iskolában tanultam, hogy azt nem szabad. De annyi bizonyos, a papa nem szeret engem.

Ha fiunak születtem volna, oh! az egészen más volna. Akkor én volnék a papa kedvence. Naphosszat csimpaszkodhatnám a nyakában,

alkalom nyíljék arra, hogy működésük jutalmául ily nagyobb községekbe vagy városba jussanak. Elvárja a miniszter — a rendelet szavai szerint, — hogy a tanfelügyelők az állások betöltésére vonatkozó javaslataikban a legnagyobb lelkiismeretességgel és pártatlansággal arra fognak törekedni, hogy mindenkor a legmagasabb kvalifikációjú egyéneket hozzák javaslatba, különös tekintettel lévén, a régebbi oklevéllel bírókra. A tanfelügyelők által ajánlott tanerők működéséért azután első sorban magukat a tanfelügyelőket fogja a felelősség terhelni.

Választási mozgalmak.

Alig marad pártárnyalat, amelynek jelöltje ne vetne szemet kerületünkre.

Mint szavahihető forrásból értesültünk, a nemzeti munkapárt a legközelebbi napokban meg fog alakulni kerületünkben s rövidesen meg is ejti a jelölést. A képviselőjelölt személyét ugyan még nem tudjuk egész biztosan, de annyit merünk sejteni, hogy olyan lesz, aki mellé a választóközönség szívesen és örömmel fog csatlakozni.

Az eddigi jelöltek működéséről egyébként a következőkben számolunk be:

Mezőfi Vilmos az ünnepek alatt a Mindszenti tanyák közt fog programbeszédet mondani s volt választóival érintkezni.

Füredi Ferenc dr. majdnem állandóan a kerületben tartózkodik.

Horváth Zoltán dr. is élénken mozgolódik. Programbeszédét e hó 28-án, husvét másnapján fogja Mindszenten megtartani. Ugyanezen napon délután 3 órakor tartja meg a szegvári választókerület 48-as és függetlenségi pártja a szegvári függetlenségi körben jelölő-gyűlését, mint hírlik, dr Horváth érdekében, akit Justh-pártinak mondanak, míg Füredi Kossuth-párti.

A pártértekezlet ideje tehát elérkezett s aggodalommal lesik úgy a korte-

sek, mint a jelöltek a másik párt harci mozdulatait.

Ami a hangulatot illeti, az mindezt ideig nem mondható valami lelkesültnek egyik már működésben levő párt részéről sem.

Választóink nagy részben kijózanodot-taknak látszanak úgy a szociálista, mint a 48-as elvekből. Azt mondják, hogy mint a tények mutatják, az elvekből csak a képviselők élnek meg, még pedig nagyságos uriasan. Míg a választók: a nép, a választás után is éppen úgy kénytelenek dolgozni a betevő falatért, mint anakelötte. A képviselőket megteszik **szent Heverd**-eknek, míg ők megmaradnak akár a szociálista, akár a 48-as elvek dacára **munkapártnak**, mert ők csak a dolog után éltek eddig is, utána is.

Ha pedig ez így van — aminthogy tényleg így is áll — akkor a nemzeti munkapártnak kerületünkben való megalakítása nem lesz nehéz dolog, mert ezen kerület választói bizony nagyon megdolgoznak a mindennapi kenyérért. S bár a politika nem kenyérünk, azt mondjuk: a választandó képviselőnek is lelkére kell kötni, hogy ne a réztintartó és törvénykönyveknek dobálásában gyakorolja magát, hanem a népért, a nemzetért való munkában találja gyönyörűségét. Tőlünk aztán lehet **munkapárti** is, csak érettünk dolgozzon s kerületünk lakosságának megélhetési viszonyain segítsen maradandólag. Ilyen követ kell nekünk.

Ujdonságok.

— **A vásárhelyi installáció.** Cicatricis Lajos dr. főispáni installációja e hó 23-án ment végbe Hódmezővásárhelyen: A vasutállomástól mintegy 70 uri fogat röpitette be a diszesen fellobogózott városba az új főispánt és kíséretét, lelkes ovációk közt. Az installációs köz-

gyűlést reggel 9 órakor nyitotta meg Juhász Mihály polgármester, aki bemutatta Cicatricis kinevezéséről szóló okiratot. Ezután küldöttség ment a főispánért, akit, mikor a terembe lépett, megéljeneztek. A polgármester üdvözlő beszéde után, amelyben a főispán huszonkét éves közigazgatási szereplését méltatta, Cicatricis elmondta a programbeszédét. Igérte, hogy pártkülönbségre való tekintet nélkül mindenkor a polgárság javára fog munkálkodni. Hangsúlyozta a király és a nemzet közötti egyetértés és ennek alapján az alkotó munka szükségességét. Hódy Mózes dr. a törvényhatóság nevében üdvözölte az új főispánt. Cicatricis Lajos dr. éljenzés között hagyta el a közgyűlési termet. Ezután tizen-négy küldöttséget fogadott az új főispán, közöttük először az egyháziakat. Déli tizenkét órakor lakoma volt a Feketesas-szállóban, amelyen sokan vettek részt. A beiktatás alkalmából zavarok nem voltak. Az installáció példás rendben folyt le.

— **Dr Holló Lajos Mindszenten és Szegváron.** A kiváló magyar politikus, a függetlenségi és 48-as párt tevékeny tagja és egyik vezére f. hó 28-án, Husvét hétfőjén d. e. fél tízkor több volt országgyűlési képviselő társaságában Mindszentre érkezik és délelőtt 11 órakor a piactéren, délután 3 órakor pedig Szegváron Dr Horváth Zoltán ismert nevű kiskunfélegyházi ügyvéd érdekében — kit a szegvári kerület függetlenségi 48-as programmal léptet fel — beszédet tart.

— **Református isteni tisztelet.** Mint értesültünk, Pap Lajos körlelkész a mai napon, husvét első napján d. e. 9 órakor az áll. isk. V.—VI. fiuosztályban ünnepi isteni tiszteletet tart; melyre ezuton is felhívjuk a református vallásuak figyelmét.

— **Elnyert pályadíj.** Örömmel közöljük, hogy a Mindszenti önkéntes tűzoltóegylet egyik agilis tagját: Lipták Jenőt jól megérdemlett kitüntetés érte. A „Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség” ugyanis a múlt évben pályázatot hirdetett a következő kérdésre: Miként lehetne a mezőgazdasági termények, gabona, szalma és takarmányfélék elhelyezését olyképpen szabályozni, hogy az a nép gazdasági érdekeit és a tűzoltóság követelményeit egyaránt kielégítse?

csókolhatnám a kedvemre, még csak rám sem mordulna.

És milyen jó az, mikor valaki a papát megcsókolhatja!

Nekem csak szidás járt a csók helyett.

— Mit kezdjek veled, te szerencsétlen? — lármázott papa máskor a sapkáját az asztalra ütve — szolgálónak adjalak? Az szégyen hivatalnok emberre. Az én leányom szolgálni nem mehet, azt csak beláthatod?

Én mindent beláttam, de beszélni nem mertem.

Föl-alá járt a szobában és tépte az üstökét. Hogy nem fáj neki. Máig sem értem.

— Mit lehet egy haszontalan lánnyal kezdeni? — kérdezte ezután újra meg újra.

— Megtanultassam veled a kötést, horgolást?

Már akartam mondani, hogy szívesen megtanulom. De rossz lett volna. Jaj! be jó, hogy nem szóltam. Mert a papa tovább lármázott:

— Azzal a vízzel sem lehet megkeresni. A kézimunka mind olyan, hogy drágább a hozzávaló portéka, mint amennyit az egész kölönc megér készen. A munkát különben sem fizetik manapság. Jaj! te gyerek, te gyerek. Miért nem születnél fiúnak?

— Hát akkor mi lett volna? — bátorokodtam a végén föltenni a kérdést.

— Micsoda? — tört ki a papából a lelkesedés — akkor a lovunk se volna sánta. Elmehtnél katonának, komédiásnak, kötél-táncosnak. Csupa tisztességes állás. Kivált az utolsó. Ujabb időkben ugyanis igen megfogytak a kötél-táncosok. Pompás kereset lenne az lelkem, végig járni két országon, millió embert megadóztatni. Minden lap hozná a nevedet, engem tisztelnének, becsülnének, hiszen művész fiam volna! De így? lekonyította a fejét. Szakasztott, mint aki erősen bánkódik.

— Jaj, csak kicserélhetnék! — volt papának mindig utolsó szava.

És tessék! Az ördögöt nem kell sokat a falra pingálni, mert a végén ott terem.

Papa éppen akkor lármázott a kicserélésről, mikor egy vidéki atyafi hivatalos ügyben benyitott hozzánk.

Darabig billegette a két fülét s minekutána megértette, hogy voltaképpen miről is vagon szó, először megvakarta magát és erős elhatározással kivágta:

— Téns ur, kérem?

— Mi kell? — fordult vissza az édesapám.

— Azon lehet segíteni — mondta a paraszt.

— Micsodán?

— Hát, hogy ez a lány fiu legyen.

Papának sem kellett több. Egészen visszahőkölt. Láttam rajta, hogy nem érti a dolgot egészen.

Az atyafi pedig megmagyarázta.

Ez a lányka tetszik nekem — mondta oldalt rámpillogatva — bizony na, téns ur, adok érte egy fiut. Nekem hét darab van, tetszik fudni s egyik vásottab a másiknál.

— Tudnak tornászni? — tudakolta édesapám.

— Jaj hogy tudnak-e? — lódult neki a paraszt — kánya úgy el nem dugja a fészket, hogy az én lurkóim rá ne akadnának a fatetején; torony nincs olyan magas a vidéken, minek keresztjén az én gyerekeim még szivarra nem gyújtottak volna. Akasztófavirág léssen valamennyiből. A legkisebbik csak öt esztendő, de máris nem bírok vele.

— Derék gyerek lehet a kis huncut.

— No pedig milyen! hagyta rá papa megjegyzésére a paraszt — épen azt ajánlom cserébe a kis lölköm galambom kisasszonyért. Ugy tessék venni, beleuntam már abba a sok fikolyokba, szeretném, ha volna egyszer egy gyere-

kem, aki szeretni is tudna. És én már a kis lányom szeméből is kinézem, hogy hát ő egymaga különb lesz, mind a hét akasztófa gyermeknél. Ha tetszik, egyet adnék még ráadás fejében is.

Félni kezdtem attól a rettentő embertől. Mert aki gyerekeit csak amolyan minden szíre szóra elcseréli, az szerintem csak rongy ember lehet. Azt el is feledtem, hogy édesapa meg épen engem akar elcserélni. Közelebb húzódtam hozzá.

— Papa — mondtam könyörgő szóval — ugy-e nem engeded, hogy ez a bácsi engem elvigyen?

Belecsüngeszkedtem a nyakába. Meg is csókoltam. Máskor lerázott volna magáról, de most furcsa szemeket meregetett rám. Mintha gyöngyszem csillogott volna a pillája alatt.

Magához szoritott, megölelt, megcsókolta. Először történt talán életemben.

— Hát odaadja? — Kérdezte a paraszt el-unva a várását.

— Kicsodát? pattant föl a papa.

— Hát azt az eleven szemű kis mókust — utalt rám az atyafi barátságos mosollyal — két figyereket szívesen adok érte. Isten látja lelkemet.

— Hát ha mind a hetet odaadná? valamennyiért elcserélném-e az én egyetlen jó kis lányomat? — ölelt meg a papa, mintha attól tartana, hogy az a másik erőszakkal is eltalálna ragadni. — Nem én, barátom, az én kedves magzatomat két gazemberért oda nem adom. Isten megáldja, kedves bátyámuram.

A paraszt morgott egyet és elment, miért morgott, azt nem tudom, de hogy abból a morgásból fakadt az én boldogságom, azt csak tessék nekem elhinni.

Papa azóta szeret, azóta jó hozzám, nem veti már szememre, miért, hogy fiúnak nem születtem.

— Lipták Jenő — az Országos Tűzoltó-Szövetség ezen kitűzött tételére pályázott s mint értesülünk, a bíráló-bizottság javaslata alapján 50 korona pályadíjat nyert. Gratulálunk!

— **Felnöttek vizsgája.** Erdemes s elismerésreméltó tevékenységet fejtett ki a mindszenti áll. isk. tanítótestület a folyó év telén, a rendes iskolai oktatáson kívül. A felnőtt magyar nép gazdasági és közhasznú ismereteinek bővítése és előmozdítása szempontjából vasárnaponként egy a bel-, mint a külterületi iskoláknál gazdasági és ismeretterjesztő népies felolvasásokat és szabad előadásokat rendezett. Ezenkívül szervezte és sikerrel végezte az analfabéta (írni, olvasni és számolni nem tudó) felnőtt tanulók téli tanfolyamát. Beiratkozott s feljárt ezen tanfolyamra 44 férfi, akik közül a tanulásban kellő sikert ért el 31 tanuló. E tanfolyamot két tanító vezette heti 8 órán át. Gelsy Péter tanította az írást és olvasást, Muszil Vilmos pedig a számtant. Az analfabéta tanulók vizsgálata a múlt vasárnap délután 2 órakor folyt le, melyen az áll. isk. gondnokság tagjain kívül megjelent Makay Zádor kir. s.-tanfelügyelő is. Sajnos, hogy a tanfolyamon résztvevő felnöttek nagy része, a tavaszi jó idő beálltával kénytelen volt kenyérgazdálkodás után látni s a vizsgálaton csak 14-en vehettek részt. A levizsgázottak mindnyájan érdem szerinti bizonyítványt kaptak.

— **Köszönetnyilvánítás.** A legszebb erény minden körülmények között a könyörületesség, mely abban nyilvánul, ha szenvedő embertársainkon segítünk. Seres Sándor mindszenti iparos-polgártársunk a legdrágább kincsét: szemévilágát veszítette el s így ő, mint egy élő halott, gyermeki kezektől vezetve jár-kelel közöttünk. Midőn a könyörülő emberi szíveket szerencsétlen embertársunk segítésére fölkérem, a nyilvánosság előtt megköszönöm Weisz Mihály ur 5 koronás segélyét, melyet az ünnepek alkalmából neki juttatni szives volt. Farkas Béla.

— **Husvétli tizparancsolat.** 1. Tiznél több helyre csak az esetben menj el locsolódni, ha birod az italt, mert különben a tizenegyedik helyen skandalum lesz. 2. Ne használj a locsoláshoz drága parfümöt, mert ugyanis mindegy. 3. Egy pirostojásnál többet ne tégy a zsebedbe, mert könnyen esel sárgaságba. 4. A gratulációnál vigyázz, nehogy a boldog ünnep kívánata helyett boldog újévet, vagy József-napokat találj kívánni. 5. „Csak a tenyeremre” felhívást nem kell komolyan venni. 6. Ha szódavizes üveggel jársz locsolódni, előzőleg a tűzoltóknál végy három, vagy négy leckét a sugárirányításban. 7. Háromlitérnél többet többet egy háznál nem illik locsolni, annál kevésbbé inni. 8. A sütemények és konyakok nemcsak a te számodra vannak kikészítve. 9. Kézi fecskendő nem használható. 10. A virágokat gyűjtsd össze, esetleg egy későbbi csokorhoz felhasználhatod őket. 11. A zsákot otthon is hagyhatod.

— **A posta és a közönség.** Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter többszóliította a postahivatalok vezetőit és a postamestereket, hogy a szolgálatot teljesítő alkalmazottakat ne foglalkoztassák mellék munkával és figyelmeztessék őket, hogy a közönséget ne várakoztassák sokáig, hanem amint jelentkezik gyorsan szolgálják ki. Előfordult ugyanis, hogy a főlvételnél alkalmazott hivatalnokok, azzal az ürüggyel, hogy fontos hivatalos munkával vannak elfoglalva, a közönséget hosszabb ideig is megvárakoztatták, mielőtt kiszolgálták volna. A miniszter rendelete ennek a kellemetlen helyzetnek most véget vetett.

— **Levél a másvilágról.** Néhány héttel ez előtt megirtuk, hogy Vida András megyei utkarparónak mostohafiát, a 18 éves Zsibrita Jánost, aki utlevél nélkül készült ki Amerikába, elfogta a pozsonyi határszéli rendőrség, s elítélte 13 napi elzárásra. Az ifju azonban megszökött s néhány nappal később munkakönyvért jelentkezett az itteni szolgabírósnál, ahol letartóztatták. Teljes 8 napig pihent János, a sokféle hájjal megkent urasági inas, a község fogházában, miglen felhasználva az őrizellen pillanatot, innen is kerekelt oldott, s harmadnapra már a

fővárosból irt levelet anyjának, hogy szeressen neki munkakönyvet, vagy küldje el a saját magáét, mert ha ezt rögtön nem cselekszi, már csak a Duna fenekéről kapja a gyászlevelet. Készt azonban a várvavárt könyvecske, miért is jött a második levél, szó szerint a következőkben:

Szeretett, kedves Anyám!

Bocsásson meg, de én nem tehetek róla; keddig hiába vártam a levelet és nem jött és amit a múlt levélben említettem és azt meg is tettem. Csepel-szigetnél a Dunába ugrottam. De azért legyen nyugodt; maradt még egy lánya. Engem felejtse el, mintha nem is lettem volna. Ha kifognak, majd értesítik; találnak nálam írást, hogy hová való vagyok. Menjen fel a szolgabíróhoz, mondja meg neki, hogy ez ő miatta volt, mert könyvet nem adott. Isten vele! A Duna fenekéről írom ezt. János.

A tulvilági levelet csütörtökön kézbesítette a postás a kesergő anyának; pénteken délután pedig Vida András kíséretében jelentkezett János a hivatalon hátralevő büntetésének leülése végett. Meggondolta a dolgot. A vizet inkább pótlócsoklásra használja szerdán, ha kiszabadul a kóterből.

— **Uj politikai napilap a fővárosban.** Március 30-an új napilap indul meg Budapesten „Világ” címmel, értesülésünk szerint a szabadkőműves-eszmék és elvek (fölvilágosodás, emberszeretet, haladás, műveltség, jótékonyosság stb.) terjesztése és a konkrét közéleti célok (általános, titkos, egyenlő választójog; szekularizáció; felekezeten közoktatás; progresszív adórendszer) kivívása érdekében. A lap emellett erősen hazafias, magyar szelleműnek ígérkezik, amit összeegyeztethetőnek tart a legszélsőbb liberalizmussal, s ezt a vezetők egyénisége látszik garantálni, akik eddig is ilyen irányban működtek. A most folyó politikai kavargásban mindenesetre érdekes az egészen új, határozott állásfoglalás és független, pártokra és kormányra való tekintet nélkül megnyilatkozó eszmékör.

— **Megint egy reform.** Az új kereskedelmiügyi miniszter körrendeletet bocsájtott ki, melyben tudomására hozza mindazoknak, akiket illet, hogy ezentúl azokban a községekben, hol legalább ötven iparostanoncot foglalkoztatnak, ipartársulatot kell szervezni.

— **A Gémes-tavai földek bérletét** tette szóvá minap egyik szentesi újság. Kifogásolta annak bérbeadását s meggyanusította az uradalmi tisztek eljárását. Meglátszik, hogy nem ismeri a dolgot, vagy szándékosan ferdíti el. Az elferdítés nem volna nála szokatlan, csak hű maradt volna az újság magához. Mert oly lap, amely a népiskolák gondnoksági üléséről oly hamis és elferdített tudósítást merészelt közölni, mint ez az újság tette legutóbb és amikor annak helyreigazítására volt fölkérve, azt gavallérosan megtagadta: arról azt is fel lehet tenni, hogy a Gémes-tava ügyét is célzatosan ferdítette el, csak hogy az uradalmi tiszteken üthessen. A kis hamis tudja legjobban, hogy miért?

De nem szándékom ezuttal az illető tisztek védelmére kelni, majd megvédik azok a maguk igazát, ha szükség lenne rája. Én a mindszenti tejszövetkezet érdekében fogtam tulajdonképpen pennát.

Jól tudjuk mindannyian, hogy a Gémes-tavai földek ura, a Pallavicini-uradalom minden kínálkozó alkalommal hóna alá nyul a mindszenti kisembernek. Mindenkinek nem adhat 1000 holdas bérletet. Mindenki nem is bír 1000 holdas bérlettel. Kevesebb sem. Mikor megalakult 8 év előtt a mindszenti tejszövetkezet, amely a tejelő tehének tenyésztését és borjunevelést tűzte ki célul, hogy a tejből, borju árából a kisemberek megélhetését elősegítse, megkereste a tejszövetkezet az uradalmat, hogy támogassa azt, adjon tagjainak lucernaföldet és

takarmányföldet, hogy azokról teheneiket elláthassák a szükséges takarmánnyal, mert másként sokszor drága pénzen sem juthatnának takarmányhoz, míg így a kis lucernával, a kukoricaszárral, árpa- és zabszalmával elbirják tartani jószágukat.

Az uradalom átérte a tejszövetkezet szociális földadatát. Hogy az intézménynek, melyet az állam is támogatott a megalakulásnál, a kitűzött cél elérésében segítségül legyen, adott a tejszövetkezet részére a lucskosi réten mintegy 70 hold lucernást, átengedte a Gémes-tava egy részét, végül adott a szőlők alatt mintegy 20 holdnyi veteményföldet.

Mikor a tejszövetkezet megalakult, alig birt 40 tagot összeszedni, mert nem volt senkinek sem a takarmány biztosítva. Ez a 40 tag is kezdett 2 év múlva széledezni. Mikor azonban a harmadik évben fenti földekhez hozzájutottak, megsaporodott a számuk, az előbb bukás szélén volt intézmény megerősödött, ma mintegy 120 tagot számlál. Működésének eredménye is van. Aki nem hiszi, nézze meg a mindszenti tehéncsordát. A megye egy községében, avagy városában sincsen annyi értékes tehén, mint itten van. A csarnokosok teheneinek borjuit magjóságnak szedi össze évenként az állam.

Ez évben is elvittek Mezőhegyesre 16 darab bikaborjut. A versenydíjazásnál szebbnél-szebb üszöborjak, tehének nyerneket dijakat. Ennél az intézménynél látszik meg, hogy erős elhatározás és jóakarát — párosulva az uradalom támogatásával — mennyire közrehat a kisemberek vagyonosodására.

Ha még nem tudja, avagy nem akarja tudni a cikkíró, hát ebből tudja meg, hogy Gémes-tavát a tejszövetkezet tagjai szerencsések az uradalomtól birhatni bérben. Nem gazdag emberek azok. Szegényebb hihetőleg, mint a cikkíró maga. Hogy a tejszövetkezet tagjainak ebben a száraz évben a Gémes-taváért sok irigye van, az lehet. Ma a kenyérmorzstát is irigyli némely ember a másikatól. De ha irigyli, hát legyen tejszövetkezeti tag és azonnal kap a Gémes-tavából, ameddig telik. Mert a tejszövetkezet nem olyan irigyek ám, mint a cikkíró, avagy a cikk sugalmazója. Szívesen fogadnak társul bárkit a jóhoz.

Hogy nem olyan irigyek, mutatja azon körülmény, melyszerint nem fogták el kapzsi módra az egész Gémes-tavát, hanem a nélkülözhető részt átengedték a falusiaknak, már hasonló szegény flótásoknak. Nem is maguk választották meg a társaikat, hanem a sok jelentkező nevével beadták az uradalomhoz és az uradalom választotta ki a jelentkeztettek közül azokat, akiknek a föllesleg odaadható. Talán bizony ezt a jogot tetszik kifogásolni?! Hát kérem, sem a pokolba, sem a paradicsomba nem juthat mindenki. A Gémes-tavából is sokan kimaradtak, mert mintegy 200-an vannak benne mostani bérlők, holott Mindszentben tizszer annyian is akadnának reá vállalkozók. De hát ki tehet róla, hogy a Gémes-tava — az egyik tiszt szavai szerint — nem rétestészta és nem lehet kinyújtani?!

Barátkozzunk meg polgártársaim avval a gondolattal, hogy mindenki azt csinál a földjével, amit akar. Ildomtalan dolog olyan uradalmat piszkálni, amelynél kézzel foghatólag látjuk, hogy a lehetőség szerint igazságosan osztja meg javait. Örüljünk mi, falusiak annak, hogy az uradalomnak azok a tisztjei, akik körülöttünk vannak s akik amikor egyrészt az uradalom érdekeit védik, ápolják, ugyanakkor istápolják a szegény embert is, ahol lehet. Ugyan tisztelt cikkíró: nézzen csak körül, vajon hány és melyik uradalomban vannak több tekintettel a kis emberekre, mint épen a Pallavicini-uradalomnál. Ne üssünk bottal azon kezekre, amelyeknek annyit köszönhetünk, mi falusiak. —K.—

— **Papirszalvéták** a leggyönyörűbb új mintákban most érkeztek Horvát A. papirkereskedésébe. Modern levélpapírokban és füzerekben legnagyobb választék. Csakis elsőrendű áruk!

— **A legcélszerűbb husvétli ajándék.** Itt a tavasz legjobb ünnepe, a husvét. Ilyenkor minden családfő meglepi hozzátartozóit valami szép ajándékkal. A mai modern és számító korszakban az ajándékozásnál is tekintetbe jön azonban, hogy az illető ajándéktárgy célszerű és maradandó legyen. Kétségtelen pedig, hogy mint ilyen ajándéktárgy legcélszerűbb egy zongora, mely egyúttal a legjobb lakásdísz is. De zongorákat és pianókat nem mindenütt vásárolhatunk és tényleg csakis ott vásároljunk, ahol minden tekintetben megnyugtató garanciát kapunk. Mint ilyen elsőrangú céget ajánljuk olvasóinknak Keresztély mintá-zongoratermeit (Budapest, VI. Váci-körút 21.) hol saját gyártmányain kívül a világ összes zongoragyártmányai a legideálisabb

kiszolgálás mellett szerezhető be. Felvilágosítással készséggel szolgál a cég és árjegyzéket ingyen kiad.

— **Alkoholisták figyelmébe!** A főváros közvetlen közelében, Dunaharaszti (Pest megye.) gyönyörű szép helyen fekszik a Park Szanatórium, amely jórómán egyedülálló és nélkülözhetetlen szanatórium alkoholisták részére. A szanatórium már eddig is nagy sikerekre tekinthet vissza, mert az ott elhelyezett betegek teljes gyógyulást találtak. A betegek kitűnő, diettarendszerű ellátásban részesülnek és egyúttal mindennemű testi és szellemi szórakozásban is részük van. Az árak szolidak, mérsékelték. Felvilágosítással és prospektussal készséggel szolgál: Park Szanatórium igazgatósága, Dunaharaszti, Pest megye.

Apró komédiák.

Furfangos tanyai.

Zivataros, csunya, esős időben éjjel kopogtat valaki a falusi orvos ajtaján.

— Tekintetes orvos ur — jelentkezik a késői látogató — a feleségem beteg . . . tessék jönni.

— Hol lakik?

— Lenn, a tanyán . . . félóra kocsin az egész . . .

Az orvos felcseheli, befogat a kocsijába és megindul az emberrel a zivataros éjszakába. A zápor szakad a nyakukba, mellettük jobról-balról csapkod a menykő.

Megérkeznek a tanyához. Az ember leszáll, előkötör a zsebéből egy forint husz krajcárt és átnyújtja a dokornak, mondván:

— Itt a négy hatos tiszteletdíj és a nyolc hatos kocsipénz . . . nem beteg ám a feleségem.

— Hát?

— Hát . . . nem akadt a faluban fuvaros, aki három pengőn alul idehozott volna ebben az átkozott időben. Az orvos ur meg elhozott egy forint huszért . . .

Szólt és bement a házba.

A végrendelet.

Egy jó módu öreg asszony beteg lett és gyorsan előhívatta az ügyvédjét, hogy tollba mondja neki a végrendeletét. Van vagy harmincezer koronányi vagyona, arról akart hát intézkedni. Az ügyvéd bemártotta a pennáját és az öregasszony diktálta:

— Ezer koronát hagyok János öcsémre.

— Megvan! Tovább!

— Ötszáz koronát hagyok az egyháznak.

— Tovább!

— Száz koronát hagyok Marcsa szolgálómra. Megérdemli, hűséges cselédem.

— Ez is megvan! Tovább.

Az öregasszony nagyot bámult, aztán bosszusan mondta:

— Tovább? Nincs tovább!

— Az ügyvéd fejcsóválva jegyzi meg:

— De kérem ön egy kicsit elszámította magát.

Tudniillik ez az egész összeg nem több ezerhatszáz koronánál. Mi történjék hát a többivel?

A végrendelező keserűen felkiáltott:

— Micsoda? Hát nekem ne maradjon semmi?

Kovács-szerszám

igen jó karban, jutányos áron sürgősen eladó Hevesi Józsefnél Mindszent, Tiszautca 237. sz. a.

Nyomdász-tanulónak

egy jó nevelésű, irni és olvasni jól tudó fiu azonnal fölvetetik Bozóky Gábor könyvnyomdájában, Kunszentmártonban.

Két butorozott szoba

hasznbérbe kiadó és azonnal elfoglalható Diamant Vilmos gabonakereskedő házában, Mindszent. 2—3.

Szőlővessző

2000 szál kövidinka és 2000 szál fekete kadarka elsőrendű, jól beérett szőlővessző jutányos áron eladó **Cirok István** urad. magtárosnál, Anyáson.

Kiadó tanyaföldek.

Özv. Wimmer Jánosnének összes tanyai földje folyó évi október hó 1-től hasznbérbe kiadó. Értekezhetni a tulajdonossal Mindszentben

Szőlősgazdák!

Homokon és kötött földön

A ki borait mindenkor jó áron és hamar akarja eladni, ültessen Delaware szőlőt, szántóföldekre is, és ha a hiányzó tőkét ezzel pótolja, az ilyen vegyes bor oly finom lesz,

hogy drágán és hamar elkel.

Ezt bizonyítjuk, kik már termeljük és bizonyítják a nagy borkereskedők, a kik 60—80 koronáért is megveszik hektóját, ha százezer hold ilyen termelne is. Permetezés nélkül a múlt évben is perenosporától mentes nagy termést adott (holdanként 35 hektó).

Vesszőről árjegyzék ingyen és bérmentve. **NAGY GÁBOR szőlőnagybirtokos Kóly Bihar-megye.**

Pósta, távirtda és távbeszélő állomás.

Levelezés magyar, román, horvát, szerb és német nyelven. 2—4

POLLITZER SÉRV-AMBULATORIUM

nyilvános orvosi rendelő-intézet sérvbajosok, ferdénőttek és amputáltak részére.

Budapest, IV., Kossuth Lajos-u. 8., félemelet.

Az intézet szakorvosa bárkinek teljesen díjtalanul rendelkezésére áll. Az orvosi vizsgálat igénybe vétele vásárlásra nem kötelez.

Orvosi ellenőrzés! Mérsékelt árak!

Egyéni speciális kezelés!

SZABADALMAZOTT SÉRVKÖTŐK már 5 koronától felfelé.

Vidéki megrendelések az intézet szakorvosa által lelkiismeretesen felülvizsgálatnak s pontosan és legnagyobb titoktartás mellett eszközöltetnek.

Higiénikus cikkek a legfinomabb minőségben, orvosilag ajánlva és sterilizálva. Feltétlenül megbízhatóak. Tucatankint 2—16 koronáig.

Ugyanott most jelent meg: „Az ember egészsége“ című orvosi mű, mely kizárólag a sérvbajjal, annak ellenszereivel és kezelésével foglalkozik. E munkát bárkinek díjtalanul és zárt borítékban küldi meg az intézet igazgatósága.

Olcsóbb

papírart, író és rajzszert ugyszintén a papírneműkereskedésbe vágó bármiféle cikket máshol nem kaphat, csak nálam. Nagy raktárt tartok papírnemű- és írószerkülönlegességekben. Gyémántgrafittal megtöltött „KOH-I-NOOR“ írók és legfinomabb író-tollak, irodai felszerelések a legszolidabb áron. ::

Horváth Antal
könyv és papírkerekedése
Mindszent.

Házeladás.

Miután mesterségemtől visszavonulok, **főtéren levő házamat portáival együtt örök áron eladom.** Házam Mindszent község legforgalmasabb részén van s bármiféle célra igen alkalmas. Alku köthető a tulajdonossal, Braun Eberhard cipész-mesterrel a helyszínén. —5

Meghívó.

ÖSSZETARTÁS SZÖVETKEZET f. a.

Mindszentben,

1910. évi március hó 28-án d. u. 3 órakor

vagy ha határozatképes nem volna,

1910. évi április hó 4-én d. u. 3 órakor

saját helyiségében tartandó

IV-ik

Rendes évi közgyűlésére.

NAPIREND:

- 1) Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése.
- 2) A mérleg és eredményszámla megállapítása.
- 3) A tiszta jövedelem iránti intézkedés.
- 4) Felügyelőbizottsági tag választása.
- 5) Egy hónappal előbb beadott indítványok tárgyalása.

Zárszámadásunk következő:

Mérleg. Tartozik: Pénztár 299 K 59 f, Váltó 2790 K 1 f, Kötvény 9278 K 5 f, Felszerelés 370 K. Összesen 12,737 K 65 f; Követel: 11,930 K 46 f, Tartalék-alap 155 K 60 f, Jótékonycélszámla 20 K, Osztalék 378 K 11 f, Folyószámla 50 K, Tisztanyereség 203 K 48 f, Összesen 12,737 K 65 f.

Eredményszámla. Tartozik: Költség-számla 220 K 81 f, Felszerelés 46 K 32 f, Tiszta nyereség 203 K 48 f. Követel: Kamatszámllától 470 K 60 f, összesen 470 K 60 f.

Mindszent, 1909. évi december 31-én.

Összetartás Szövetkezet f. a.

Jegyzet. Az eredeti mérleg- és zárszámadás úgy az igazgatóság, mint a felügyelőbizottság jelentése az intézet helyiségében közszemlére vannak kiteve. A hivatalos órák alatt megtekinthetők.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH LTD
Budapest, Váci-körút 63,
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobilok és cséplőgépek, benzínmotoros cséplőkészletek, magánjáró gőzgépek, szalmakazalozók, lóhereséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszálógépek, marokrakó- és kévekötd-aratógépek, szénagyűjtők, széna- és szalmasajtók, boronák, sorvetőgépek, Planet Jr. kapálók, kukoricza-morzsolók, szecska-vágók, répvágók, darálók, őrlőmalmok, egytemes aczélekék, 2- és 3-vasu ekék és minden egyéb mezőgazdasági gépek.